

Bruxelles, 14. travnja 2026.
(OR. en)

8212/26

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0241(COD)**

**AGRI 272
AGRIFIN 83
FIN 534
CADREFIN 155
CODEC 670
ENV 353
FORETS 57**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Zajednička poljoprivredna politika nakon 2027.: ključne odluke u pogledu oblikovanja potpore dohotku
– rasprava o politikama

U skladu s Komisijinim Prijedlogom zajedničke poljoprivredne politike nakon 2027., države članice moraju osigurati da se potpora dohotku prvenstveno usmjeri na poljoprivrednike čija je glavna djelatnost poljoprivreda i koji stoga aktivno doprinose sigurnosti opskrbe hranom. U tu svrhu, a posebno kako bi se zadržao kapacitet za proizvodnju hrane diljem Unije, potpora bi trebala biti usmjerena na posebne skupine poljoprivrednika i zemljopisna područja kojima je potrebna dodatna potpora dohotku kako bi ostali održivi i otporni na buduće promjene, uz istodobno jačanje njihova kapaciteta za prilagodbu i očuvanje konkurentnosti u budućnosti.

Na sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo u studenome 2025. ministri i ministrice raspravljali su o ulozi potpore dohotku u jačanju sigurnosti opskrbe hranom, među ostalim boljim usmjeravanjem potpore. U načelu je utvrđeno da bi potpora dohotku trebala biti usmjerena na poljoprivrednike koji se bave poljoprivrednom djelatnošću, čime bi se doprinijelo otpornosti poljoprivrednog sektora i sigurnosti opskrbe hranom te istodobno u obzir uzela raznolikost poljoprivrednih struktura diljem Unije.

Na temelju te razmjene mišljenja i uzimajući u obzir napredak postignut tijekom rasprava o Komisijinu Prijedlogu uredbe o ZPP-u za razdoblje nakon 2027., ciparsko predsjedništvo poziva države članice da se usredotoče na ključne odluke u pogledu oblikovanja potpore dohotku u tom prijedlogu.

Prijedlogom Komisije uvodi se degresivna potpora dohotku po površini (DABIS), kojom se osiguravaju plaćanja na temelju prihvatljivih hektara te koja je u velikoj mjeri pojednostavnjena (kraj prava na plaćanje), pri čemu se degresivnost uvodi kako bi se postupno smanjila potpora za veća poljoprivredna gospodarstva i promicala uravnoteženija raspodjela. Osim toga, plaćanja će biti ograničena na 100 000 EUR godišnje po poljoprivrednom gospodarstvu. Razlikovat će se i na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija povezanih s dohotkom poljoprivrednika. Osim toga, predviđa se usmjeravanje potpore na određene skupine poljoprivrednika, kao što su mladi poljoprivrednici i poljoprivrednice, moguće isključivanje iz DABIS-a poljoprivrednika koji navršše dob za umirovljenje nakon prijelazne faze (do 2032.) te uvođenje minimalnih i maksimalnih razina prosječne potpore po hektaru. Ministri i ministrice pozivaju se da prime na znanje da se u ovoj fazi nekoliko elemenata tog predloženog okvira i dalje razmatra u kontekstu pregovaračkog okvira za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. U tom se pogledu razmjenom mišljenja u Vijeću za poljoprivredu i ribarstvo nastoje pružiti smjernice i doprinijeti aktualnom procesu, a da se pritom ne pokušavaju donijeti zaključci niti prejudiciraju rasprave o VFO-u.

Ti elementi zajedno predstavljaju razvoj strukture potpore dohotku. Cilj im je poboljšati usmjeravanje i raspodjelu potpore (u tekućem programskom razdoblju 5 % najvećih korisnika ZPP-a prima gotovo 50 % izravnih plaćanja) te istodobno doprinijeti širim ciljevima kao što su sigurnost opskrbe hranom, potpora generacijskoj obnovi i osiguravanje uravnoteženijeg razvoja poljoprivrednog sektora u cijeloj Uniji. Ti elementi ujedno olakšavaju preusmjeravanje na poljoprivredno-okolišne i klimatske mjere, područja s ograničenjima, određene sektore ili ulaganja i konkurentnost.

Istodobno, zahvaljujući njima postavljaju se važna pitanja u pogledu njihova kombiniranog učinka. Konkretno, mogu utjecati na:

- raspodjelu potpore među poljoprivrednim gospodarstvima različitih veličina i vrsta,
- gospodarsku održivost i ulagački kapacitet poljoprivrednih gospodarstava,
- generacijsku obnovu i pristup zemljištu,
- te ravnotežu između zajedničkog okvira EU-a i fleksibilnosti država članica.

Zbog raznolikosti poljoprivrednih struktura i gospodarskih uvjeta diljem Unije te su odluke posebno osjetljive. Iako usklađeniji pristupi, poput onih koje je predložila Komisija, mogu doprinijeti jednakim uvjetima i pravednijoj raspodjeli potpore, mogu i ograničiti sposobnost država članica da potporu dohotku prilagode svojim specifičnim potrebama. S druge strane, veća fleksibilnost mogla bi omogućiti bolju prilagodbu nacionalnim kontekstima, ali bi mogla dovesti do fragmentacije i nejednakih razina potpore diljem Unije.

Osim toga, pri osmišljavanju DABIS-a mora se osigurati da se potporom dohotku i dalje podupire gospodarska održivost poljoprivrednih gospodarstava, među ostalim onih koja imaju ključnu ulogu u održavanju proizvodnih kapaciteta i doprinosu sigurnosti opskrbe hranom. S druge strane, važno je i da se u okviru DABIS-a odgovori na potrebu za pravednom raspodjelom potpore i olakša generacijska obnova.

U tom kontekstu predsjedništvo predlaže sljedeća pitanja:

- 1. Prema vašem mišljenju, u kojoj bi se mjeri usmjeravanje potpore dohotku trebalo temeljiti na zajedničkim pravilima EU-a kako bi se osigurala pravednost u cijelom EU-u te u kojim bi područjima države članice trebale zadržati fleksibilnost kako bi se u obzir uzele njihove posebnosti?*
- 2. Što mislite o predloženim mehanizmima regresivnosti i određivanja gornje granice potpore dohotku kako bi se doprinijelo pravednijoj raspodjeli potpore te očuvala gospodarska održivost poljoprivrednih gospodarstava u EU-u i osigurala njihova uloga u sigurnosti opskrbe hranom?*